

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גולדנברג	שם פרטי: ראובן

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: גולדנברג		בלועזית Goldenberg
שם פרטי איתו נולדתי: ראובן	בלועזית Reuben	מין: זכר
שנת לידה: 1933	בלועזית Tulcea	ארץ לידה: רומניה
עיר לידה: טולצ'אה	שם פרטי ושם משפחה של האב: עמנואל גולדנברג	שם פרטי ושם נעורים של האם: שרה חיימוביץ
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: טולצ'אה	בלועזית Tulcea	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא) גורדוניה
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) טולצ'אה	בלועזית	תאריך השחרור:
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:	בלועזית	שנת עליה: 1964
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	בלועזית	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי	בלועזית	

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

הייתי בן 7, למדתי בבית ספר של יהודים בבית הכנסת. ההורים היו אמידים בתחילת המלחמה ונשארו בלי כסף אחריה. התקיימנו מזה שאבא נלקח לעבודות של הממשל ומהשכרת חדרים של הדירה שלנו. אבא במקור מרוסיה (גבול עם רומניה) היה בקובנה ואחר כך עבר לאודסה. הייתה שם גם משפחה גדולה שלו ולא שמענו אחר כך מהם שום דבר חוץ מאחות אחת, כולם נעלמו. בעיר שגרנו, לאימא שלי היו עוד ארבע אחיות, כולן עלו ארצה ולכולן יש משפחות (יש לי ספר "עץ משפחה" של כולם). סבא שלי נולד בפלשתינה ואבא שלו (סבא-רבא) קבור בארץ בהר הצופים בירושלים. כמה שנים אחרי המלחמה, אבא מצא רק אח אחד והיתר לא ידוע מה עלה בגורלם. בעיר שגרנו לא היו הרבה יהודים וכל המסורת התנהלה במשפחה הקרובה. לא זכור לי על עוד יהודים או חגיגות של יהודים בעיר. אני בתור ילד, הרגשתי את השוני מעצם היותי יהודי. הילדים היו אומרים לי כל הזמן שיש מלחמה בגלל היהודים ושהיהודים אשמים. גם אחרי המלחמה אמרו שהיהודים אשמים ושבגללם הקומוניסטים באו לרומניה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

את אבא לקחו לעבודות מחוץ לבית. העיר טולצ'אה גובלת עם רוסיה והרבה פעמים בלילות היינו רצים לחפירות מפחד הפצצות. אני זוכר שבחצר שלנו הייתה יחידה גרמנית, חיילים גרמנים שלא היה איתם קשר. אנחנו היינו היהודים היחידים ומסביבנו רק נוצרים. בבית שגרנו היה גם משרד ובאחד הערבים אני זוכר שהיה אור בחלון הקטן ובא גרמני וטען שאנחנו ככה מעבירים מידע למטוסי האויב, הוא בא עם שוטר רומני ואימי אמרה שזה לא שלנו והוכיחה להם שזה שייך למשרד שעבד שם עכשיו וששכר את החדר. בזמן המלחמה היינו בעיר, לא היה אוכל מגידולים, ליהודי היה מותר ללכת לשוק רק אחרי השעה עשר בבוקר שכבר אין שום דבר. באיזה שהוא שלב, אני זוכר שכולם דיברו על סוף המלחמה, כשהגיעו הרוסים התחלנו להבין שזה נגמר, ראיתי גם חיילים גרמנים שבויים שמובלים על ידי הרוסים. ראיתי גם את הגשר שהרוסים בנו. באופן כללי, היחס של החיילים הרוסים היה בסדר באזור שלנו. לא פגעו כל כך באוכלוסייה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

אחרי המלחמה לא היה מה לאכול. אימא שלי הייתה הולכת למכור סמרטוטים בכפרים שיהיה ממה להתקיים. אחרי המלחמה פגשתי ילד שבא לגור בבית הכנסת בלי ההורים. אני הייתי כבר בן 12 בשנת 1947 הייתי בבית ילדים של "גורדוניה" בבוקרשט כהכנה לעלייה לארץ. בשנת 1948 הממשלה פירקה את כל ההכשרה. כנער למדתי קצת עברית, המבוגרים יותר למדו חקלאות. יש לי אח ושתי אחיות שכולם היו בבתי ילדים, לא הספקנו לעלות לארץ, זה היה עניין של כמה ימים אבל אז נפסקה העלייה וחזרנו הביתה. למדתי בבית ספר והלכתי לעבוד. בשנת 1950 הפסקתי ללמוד והלכתי לעבוד וכשכבר רציתי לחזור לבית הספר לא יכולתי. עבדתי כפקיד במשרד כלשהוא. למדתי בערב ועשיתי תיכון. גמרתי לימודי תיכון בערב והמשכתי לאוניברסיטה. באוניברסיטה הוציאו אותי ואז התגייסתי לצבא ברומניה.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

הגענו לארץ לנצרת ומשם התפזרנו כל המשפחה, הורים וארבעה ילדים, לכל מיני מקומות מסביב לתל אביב. בשנת 1974 התחתנתי, יש לי שני ילדים ושני נכדים.

ראיון: גולן גהלי, רחובות

מאי 2013